ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗРЫН ХАРЬЯА
ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Ховд аймгийн Мөстсумын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХОА-2023/148/НА/-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Ховд хот 2023 он	Тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 70433061 Цахим хаяг: Boldbaatar.Kh @audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас:70432545 Цахим хаяг: tsetsegsuren.a@audit.gov.mn Гэрэлт Хөхийн тэнцвэр Аудит ХХК-ны Ховд дахь салбар Аудитор: Д.Хишгээ Утас: 70432545 цахим хаяг: hishgee.da @ gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

•

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 2

Асуудлыг онцолсон хэсэг .... 3**Error! Bookmark not defined.**

Аудитын гол асуудал .... 3**Error! Bookmark not defined.**

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН 5

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА 10

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН .... **Error! Bookmark not defined.**

4.1 Ерөнхий зүйл .... **Error! Bookmark not defined.**

4.2 Материаллаг байдал .... **Error! Bookmark not defined.**

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт ... **Error! Bookmark not defined.**

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал .... **Error! Bookmark not defined.**

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт .... **Error! Bookmark not defined.**

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтError! Bookmark not defined.

4.5.1 Завсрын аудитын талаар .... **Error! Bookmark not defined.**

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй . **Error! Bookmark not defined.**

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ .... **Error! Bookmark not defined.**

5.1 Төлбөрийн акт 13

5.2 Албан шаардлага: .... 13**Error! Bookmark not defined.**

5.3 Зөвлөмж .... **Error! Bookmark not defined.**4

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ ...... **Error! Bookmark not defined.**5

Товчилсонүгийнжагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2023.02.16 № 02/44
танай ____________-ны №____________-т

ХОВД АЙМГИЙН МӨСТ СУМЫН
СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ Л.ТОГТОХБАЯР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үрдүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Ховд аймгийн Мөст сумын Сургуулийн 2022 оны 12 дугаарсарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоонд дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Боловсролын салбар төсвийн шинэчлэлийн хүрээнд сургуулийн санхүүгийн эрх мэдэл, хувьсах зардал, сургуулийн бүтэц, хэв шинжийн шинэчлэл, сургалтын чанарт суурилсан цалин урамшууллын тогтолцоог бий болгосон байна.

Багш нарын цалинг ТҮ5 ангиллаар олгосон, Хувьсах зардлын тухайд багшийн эрүүл мэндийн үйлчилгээ, дата хэрэглээний зардал, хичээл практикийн зардал, багшийн мэргэжлийн тасралтгүй хөгжлийн зардлыг тусгаж, үүнийг хэрхэн төлөвлөх, зарцуулах аргачлалыг Засгийн газрын 2022 оны 3 дугаар сарын 2-ны өдрийн 91 дугаар тогтоолоор баталж мөрдсөн байна.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Засгийн Газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоолоор хувьсах зардлын нормативын хэмжээг шинэчлэн тогтоосон. Боловсрол Шинжлэх ухааны сайдын 2022 оны А/500 дугаар тушаалаар сургуулийн үйл ажиллагааны гүйцэтгэлийн чанар, үр дүнг үнэлж, үр дүнгийн нэмэгдэл урамшуулал олгоогүй байна.

Сангийн яамны 2022 оны 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн 18 дугаартай чиглэлийн дагуу мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл 5,0 сая төгрөгийг улсын төсөвт татан төвлөрүүлээгүй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус сургууль нь 2022 онд нийт 579 хүүхэд сургахаар төлөвлөснөөс гүйцэтгэлээр 579 хүүхэд сургаж биелэлт 100 хувьтай байна.

Тус байгууллага нь тайлант онд 5 зорилтын хүрээнд хэрэгжүүлэх 35 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгаж, биелэлтийг 98 хувийн биелэлттэй гэж дүгнэсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалтнь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэжүүздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Х.БОЛДБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**130,232,570.78**	**128,751,040.67**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	-	5,048,066.36

312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	-	5,048,066.36
3121	**Төгрөг**	-	5,048,066.36
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	5,048,066.36
33	**АВЛАГА**	14,800,697.35	4,851,921.88
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1,800,697.35	4,851,921.88
335	**Бусад авлага**	13,000,000.00	-
3351	Байгууллагаас авах авлага	13,000,000.00	-
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	115,431,873.43	118,851,052.43
351	**Түүхий эд материал**	1,630,926.00	426,476.00
35130	Эм боох материал	1,630,926.00	426,476.00
35200	Дуусаагүй үйлдвэрлэл		
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	3,858,000.00	7,001,463.00
354	**Хангамжийн материал**	103,840,947.43	104,941,113.43
35410	Бичиг хэргийн материал	589,000.00	289,000.00
35420	Аж ахуйн материал	791,058.00	472,358.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	-	-
35440	Түлш, шатах тослох материал	14,700,100.00	19,740,100.00
35460	Хүнсний материал	14,093,285.00	4,633,795.00
35470	Бусад хангамжийн материал	73,667,504.43	79,805,860.43
35600	Мал амьтад	6,102,000.00	6,482,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,936,731,176.42**	**1,961,488,102.73**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	1,936,731,176.42	1,961,488,102.73
392	**Биет хөрөнгө**	1,902,437,146.74	1,925,239,744.63
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,134,002,630.57	2,134,002,630.57
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(400,458,821.19)	(455,587,788.75)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	21,500,000.00	21,500,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(21,500,000.00)	(21,500,000.00)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	338,456,509.65	409,189,649.65
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(268,610,248.79)	(283,993,223.01)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	179,063,723.38	209,558,143.38
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(110,621,710.22)	(121,078,740.55)
39217	Ном	30,605,063.34	33,149,073.34
393	**Биет бус хөрөнгө**	34,294,029.68	36,248,358.10
39301	Програм хангамж	30,456,716.00	32,456,716.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(30,182,686.32)	(30,228,357.90)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	34,020,000.00	34,020,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**2,066,963,747.20**	**2,090,239,143.40**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**2,066,963,747.20**	**2,090,239,143.40**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	2,066,963,747.20	2,090,239,143.40
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,778,052,567.80	1,778,052,567.80
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	(250,695,512.59)	(227,420,116.39)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(250,695,512.59)	(250,695,512.59)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	23,275,396.20
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	539,606,691.99	539,606,691.99
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**2,066,963,747.20**	**2,090,239,143.40**

2.2 Аудит хийсэн дэлгэрэнгүй орлогын тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**1,468,792,063.85**	**1,418,632,476.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**1,378,600,445.85**	**57,089,520.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	53,584,760.85	57,089,520.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	53,584,760.85	53,725,320.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	500,000.00	3,610,000.00
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	455,876.00	-
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	52,628,884.85	50,115,320.00
120009	Бусад орлого	-	3,364,200.00
122	**Тусламжийн орлого**	769,000.00	-
122001	Хандив тусламж /дотоод/	769,000.00	-
123	**Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын**	1,324,246,685.00	-

	шилжүүлэг		
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	1,083,485,400.00	-
123002	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого	1,000,000.00	-
123003	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэг	239,761,285.00	-
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**90,191,618.00**	**1,361,542,956.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	-	1,220,686,100.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	-	1,220,686,100.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	41,574,218.00	4,951,456.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	37,429,118.00	2,407,446.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,145,100.00	2,544,010.00
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	48,617,400.00	3,435,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	48,617,400.00	-
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	-	3,435,900.00
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	-	132,413,700.00
133004	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчаас олгосон санхүүжилт	-	132,413,700.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	-	55,800.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	-	55,800.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**1,288,694,805.96**	**1,395,357,079.80**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,239,494,805.96**	**1,395,357,079.80**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,163,831,686.57	1,340,318,420.19
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	869,281,336.41	986,366,539.07
210101	Үндсэн цалин	869,281,336.41	986,366,539.07
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	110,084,262.02	122,993,433.03
210201	Тэтгэврийн даатгал	74,835,122.18	83,635,534.47
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,812,284.96	9,839,474.64
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,049,827.97	7,871,579.71
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,762,456.99	1,967,894.93
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	17,624,569.92	19,678,949.28
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	35,269,436.00	39,702,717.40
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,974,436.00	6,978,700.00
210302	Түлш, халаалт	25,295,000.00	31,446,017.40
210303	Цэвэр, бохир ус	-	1,278,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	19,591,976.00	36,775,900.00
210401	Бичиг хэрэг	2,012,500.00	1,627,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	4,148,800.00	12,332,490.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	333,800.00	-
210404	Ном, хэвлэл	3,102,900.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	153,300.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	9,690,376.00	5,723,000.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	150,300.00	17,093,410.00
2105	**Нормативт зардал**	30,327,260.00	58,648,637.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2,033,400.00	1,515,450.00
210502	Хоол, хүнс	28,293,860.00	57,133,187.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	-
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,000,000.00	638,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	638,000.00
210604	Урсгал засвар	1,000,000.00	-
2107	**Томилолт, зочны зардал**	163,200.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	163,200.00	-
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	2,176,000.00	5,315,500.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,456,000.00	3,364,200.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	720,000.00	-

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	1,951,300.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	95,938,216.14	89,877,693.69
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	74,800.00	7,019,650.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	149,200.00	1,843,400.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	95,714,216.14	81,014,643.69
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	75,663,119.39	55,038,659.61
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	53,813,242.00	53,650,440.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	21,907,900.00	53,650,440.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	31,905,342.00	-
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	21,849,877.39	1,388,219.61
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	21,849,877.39	1,388,219.61
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**49,200,000.00**	**-**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	49,200,000.00	-
220001	Барилга байгууламж	49,200,000.00	-
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**180,097,257.89**	**23,275,396.20**

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C08	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,778,052,567.80**	**539,606,691.99**	**(250,695,512.59)**	2,066,963,747.20
D01	**2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**1,778,052,567.80**	**539,606,691.99**	**(250,695,512.59)**	2,066,963,747.20
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**1,778,052,567.80**	**539,606,691.99**	**(250,695,512.59)**	2,066,963,747.20
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	23,275,396.20	23,275,396.20
D09	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,778,052,567.80**	**539,606,691.99**	**(227,420,116.39)**	2,090,239,143.40

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**1,175,632,894.00**	**1,363,185,700.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**1,085,441,276.00**	**6,594,200.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	955,876.00	6,594,200.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	955,876.00	3,230,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	500,000.00	3,230,000.00
1200043	Урьд оны үлдэгдэлээс санхүүжих	455,876.00	-
120009	Бусад орлого	-	3,364,200.00
123	**Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг**	1,084,485,400.00	-
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	1,083,485,400.00	-
123002	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого	1,000,000.00	-
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**90,191,618.00**	**1,356,591,500.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	-	1,220,686,100.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	-	1,220,686,100.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	41,574,218.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	37,429,118.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	4,145,100.00	-
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	48,617,400.00	3,435,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	48,617,400.00	-

132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	-	3,435,900.00
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	-	132,413,700.00
133004	Төсвийн ерөнхийлөн захирагчаас олгосон санхүүжилт	-	132,413,700.00
133005	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хооронд хийсэн санхүүжилт		
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	-	55,800.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	-	55,800.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**1,175,632,894.00**	**1,358,137,633.64**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,175,632,894.00**	**1,358,137,633.64**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,096,111,774.61**	**1,301,207,714.03**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	869,039,755.46	986,552,033.64
210101	Үндсэн цалин	607,330,655.46	571,210,007.55
210102	Нэмэгдэл	209,854,500.00	227,421,442.15
210104	Урамшуулал	51,854,600.00	187,920,583.94
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	113,874,467.15	123,283,362.99
210201	Тэтгэврийн даатгал	79,121,267.15	83,832,750.82
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,688,300.00	9,757,853.06
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,950,700.00	7,995,022.40
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,737,700.00	1,972,430.65
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	17,376,500.00	19,725,306.06
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/		
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	39,361,700.00	49,932,217.40
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,308,700.00	7,308,700.00
210302	Түлш, халаалт	30,633,000.00	41,203,517.40
210303	Цэвэр, бохир ус	1,420,000.00	1,420,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	12,155,452.00	-
210401	Бичиг хэрэг	823,420.00	-
210402	Тээвэр, шатахуун	2,001,500.00	-
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	609,000.00	-
210404	Ном, хэвлэл	3,351,000.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,101,156.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,269,376.00	-
2105	**Нормативт зардал**	37,707,200.00	48,981,700.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	644,700.00	-
210502	Хоол, хүнс	34,243,900.00	48,981,700.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,818,600.00	-
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,007,900.00	1,007,900.00
210604	Урсгал засвар	1,007,900.00	1,007,900.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	163,200.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	163,200.00	-
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	5,020,000.00	11,737,100.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,300,000.00	3,364,200.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	720,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	8,372,900.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	17,782,100.00	79,713,400.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14,500,000.00	67,154,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,282,100.00	12,559,400.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**79,521,119.39**	**56,929,919.61**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	57,671,242.00	55,541,700.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж		55,800.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	25,765,900.00	55,485,900.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	31,905,342.00	-
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	21,849,877.39	1,388,219.61
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	21,849,877.39	1,388,219.61
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**-**	**5,048,066.36**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	-	5,048,066.36
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		-
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	-	5,048,066.36

2.5 Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	**Үзүүлэлт**	**Тайлант оны**	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	**Гүйцэтгэл**
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	1,361,418,600.0	1,356,693,614.0
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	1,361,418,600.0	1,356,693,614.0
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,305,932,700.0	1,301,207,714.0

2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	988,164,200.0	986,552,033.6
210101	Үндсэн цалин	776,699,200.0	571,210,007.6
210102	Нэмэгдэл	195,215,700.0	227,421,442.2
210104	Урамшуулал	16,249,300.0	187,920,583.9
210105	Гэрээт ажлын хөлс		
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	123,349,700.0	123,283,363.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	83,993,900.0	83,832,750.8
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,738,900.0	9,757,853.1
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,877,500.0	7,995,022.4
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,976,200.0	1,972,430.7
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	19,763,200.0	19,725,306.1
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	52,478,700.0	49,932,217.4
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,308,700.0	7,308,700.0
210302	Түлш, халаалт	43,750,000.0	41,203,517.4
210303	Цэвэр, бохир ус	1,420,000.0	1,420,000.0
2105	**Нормативт зардал**	48,563,200.0	48,981,700.0
210502	Хоол, хүнс	48,563,200.0	48,981,700.0
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,007,900.0	1,007,900.0
210604	Урсгал засвар	1,007,900.0	1,007,900.0
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	11,737,100.0	11,737,100.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,364,200.0	3,364,200.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	8,372,900.0	8,372,900.0
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	80,631,900.0	79,713,400.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	68,072,500.0	67,154,000.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	12,559,400.0	12,559,400.0
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	55,485,900.0	55,485,900.0
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	55,485,900.0	55,485,900.0
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	55,485,900.0	55,485,900.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,354,324,400.0	1,357,554,400.0
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	1,220,686,100.0	1,220,686,100.0
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,220,686,100.0	1,220,686,100.0
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	133,638,300.0	133,638,300.0
132001	Орон нутгийн төсвөөс	133,638,300.0	133,638,300.0
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	-	3,230,000.0
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	3,230,000.0
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		**5,048,066.4**

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Хүүхдийн хөгжлийг дэмжих, суралцахад тулгарч буй бэрхшээлийг арилгах, амжилттай суралцахад бүх талын хамтын ажиллагаа, оролцоог хангаж хичээл сургалтын үйл ажиллагааг үр дүнтэй зохион байгуулах, багш мэргэжлээрээ тасралтгүй хөгжих боломжийг бүрдүүлэх үндсэн зорилготойгоор зорилготой 57 орон тоотой үйл ажиллагаагаа зохион байгуулжээ.

Танхимаар тасралтгүй 33-34 долоо хоног хичээллэж, сургуульд суурилсан үнэлгээ улсын хэмжээнд анх удаа хийгдэж 3 багшийн заасан хичээл I-III түвшинд үнэлэгдэж сарын 10%-20% урамшуулал авсан байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Тухайлбал:

- “Хувьсах зардлын дундаж норматив тогтоох тухай” Засгийн газрын 2022 оны 91 дүгээр тогтоол;
- “Хичээл, сургалтын үйл ажиллагаа, Багшийн тасралтгүй хөгжил, цахим хэрэглээ, тоног төхөөрөмж нөхөн хангалт батлах тухай” Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын 2022 оны А/170 дугаар тушаал;
- “Ерөнхий боловсролын сургуульд кабинет, лаборатори, цахим сургалтын танхим байгуулах, ашиглах тухай журам” Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын А/465 дугаар тушаал;
- “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн сургууль, цэцэрлэгийн үйл ажиллагааны гүйцэтгэлийн чанар үр дүн үнэлж, үр дүнгийн урамшуулал олгох журам” Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын 2022 оны А/500 дугаар тушаал тус тус шинэчлэгдэн баталсан байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллага нь үйл ажиллагаандаа Бага дунд боловсролын тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Шилэн дансны тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, Татварын тухай хууль, Нийгмийн даатгалын тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг мөрдөн ажиллаж байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын ажилтан томилсон, дотоод хяналтын баг өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа хяналт хэрэгжүүлж ажилладаг байна. Иймд дотоод хяналтын хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна гэж дүгнэлээ.

Тайлант онд БШУЯ-ны дотоод аудитын алба болон аймгийн ЗДТГ-ын Санхүү, дотоод аудитын албанаас тус сургуулийн 2022 оны үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийгээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Тус сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж буй Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг 2016 онд баталсан бөгөөд шинээр батлагдсан холбогдох хууль, дүрэм, журам, заавар аргачлалын дагуу өөрчлөлтийг тусгасан байгаа нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого ба толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Мөст сумын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 23,2 сая төгрөгөөр буюу 1.2 хувиар өссөн байна. Өмнөх оноос мөнгөн хөрөнгө, авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэлд өөрчлөлт орсон байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	-	5.0	5.05
Авлага	14.8	4.9	(9.95)
Бараа материал	115.4	118.9	3.42
Үндсэн хөрөнгө	1,936.7	1,961.5	24.76
Нийт хөрөнгө	**2,067.0**	**2,090.2**	23.28
Өр төлбөр	-	-	-
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	2,067.0	2,090.2	23.28
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	2,067.0	2,090.2	23.28

Дансны үлдэгдэлд гарсан дараах өөрчлөлтүүд байна. Үүнд:

- ✓ Сангийн яамны 2022 оны 12 дугаар сарын 25 өдрийн 18 дугаартай албан бичгээр хүргүүлсэн чиглэлийн дагуу мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл 5.1 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.
- ✓ Өмнөх тайлант оны байгууллагаас авах авлага барагдсан байна. Тайлант онд Нийгмийн даатгал, Татварын авлага нэмэгдсэн байна
- ✓ БСГаас ирсэн түрээсийн сурах бичиг, Орон нутгийн хөгжлийн сангаас ирсэн сургалтын хэрэглэгдэхүүн 3.2 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллага 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 1,220.6 сая төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 133.4 сая төгрөг, үйл ажиллагааны орлогоос 7.1 сая төгрөг, зарлагыг 1,361.4 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Боловсролын салбар нь үр дүн гүйцэтгэлд суурилсан төсвөөр төсвөө боловсруулснаар цалингийн зардлыг 190.7 сая төгрөгөөр, бусад урсгал зардлыг 67.0 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж баталсан байна. Тайлант оны батлагдсан төсвийг 257.7 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж тодотгосон байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл .

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 1,220.6 сая төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 132.4 сая төгрөг, үйл ажиллагааны орлогоос 6.5 сая төгрөг, нийт 1,363.1 сая төгрөгийн санхүүжилтийг бүрдүүлж, орон нутгийн төсөвт 1.3 сая төгрөгийг төвлөрүүлэн, 5.05 сая төгрөгийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1,356,7 сая төгрөг буюу 99,5 хувьтай байгаа нь Үдийн цай зардлыг 1.1 сая төгрөгөөр, хоол хүнсний зардлыг 0.5 сая төгрөгөөртус тус дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/сая төгрөг/

Код	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
80101	Үндсэн үйл ажиллагаа	52.3	50.9		97%
80111	Барилгын тогтмол зардал	80.1	80.1		100%
80113	Нийтлэг үйлчилгээ	3.3	3.3		100%
80226	Байр ашиглалтын үйлчилгээ	1.7	1.7		100%
80312	Сургалт семинар	3.9	3.9		100%
81605	Эрүүл мэндийг дэмжих	55.5	55.5		100%
81801	Үдийн цай хөтөлбөр	95.2	94.2	1.09	99%
81806	Дотуур байрны үйлчилгээ	42.0	42.0		100%
81816	Зөв монгол хүүхэд үндэсний хөтөлбөр	7.5	7.5		100%
81823	Багш ажилчдын мэргэжил дээшлүүлэх	823.7	823.7		100%
81834	Боловсролын стандарт, сургалтын төлөвлөгөө, хөтөлбөр	187.9	187.4	0.52	100%
81835	Сургалтын хэвийн үйл ажиллагааг хангах	3.2	3.2		100%
81844	Гүнзгийрүүлсэн болон сургалтын орчныг сайжруулах	3.4	3.4		100%
81848	Сурах бичгийн түрээс	-	-		-
83603	Нэмэлт дээд шатнаас хуваарилсан төсөв	3.4	-	3.44	0%
	дүн	**1,363.1**	**1,356.7**	**5,05**	

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Ховд аймгийн Мөст сумын сургуулийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Гэрэлт Хөхийн тэнцвэр аудит ХХК-ны Ховд дахь салбарын аудитор Д.Хишгээ гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер А.Цэцэгсүрэн, дарга, тэргүүлэх аудитор Х.Болдбаатар нар хэрэгжүүлсэн.

Ховд аймгийн Мөст сумын сургуулийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Ховд аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 04 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыгсонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг "Дунд" гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны нийт зардлын 1074.5 сая төгрөгөөс 2 хувиар буюу 21,5 сая төгрөгөөр тогтоосон. Гүйцэтгэлийн шатанд 2022 оны санхүүгийн тайлангийн нийт 1418,6 сая төгрөгөөр 2 хувиар буюу 28,3 сая төгрөгөөр тогтоож, гүйцэтгэлийн материллаг байдлыг 80 хувиар тооцон 22,6 сая төгрөгөөр дахин хянаж шинэчлэн тогтоосон болно.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Аудитаар төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой 6 горим сорил хэрэгжүүлсний үр дүнд илэрсэн зөрчлийн дэлгэрэнгүйг тайлангийн 5-д дэлгэрэнгүй оруулсан.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим системд тендерт шалгарсан оролцогчийн мэдээлэл, таван саяас дээш орлого, зарлагын гүйлгээг бүрэн мэдээлж, 124 тушаал шийдвэрээс 20-ийг хугацаа хоцроон мэдээллэж, хуулийн хэрэгжилт 97.5 хувьтай байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

4.5 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар "Зөрчилгүй" санал дүгнэлт авч түлээ нүүрсний худалдан авалт зарцуулалтад тавих хяналт, ил тод байдлыг ханган ажиллах зөвлөмж авч хэрэгжүүлэн ажилласан байна. Аудитын шийдвэрийн нийт биелэлт 100 хувьтай байна.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг, оны эцэст салбарын зохион байгуулдаг худалдан авах ажиллагаа, хөрөнгө оруулалтаар ирсэн хөрөнгийн хэрэгцээ шаардлагыг анхаарч үзэх шаардлагатай гэж үзлээ.

5. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 167.9 сая төгрөгийн зөрчил[1] илэрснээс, 161.9 сая төгрөгний Шилэн дансны тухай хуульд заасан 5.0 сая төгрөгөөс дээш орлого, зарлагын гүйлгээг мэдээлэхээс 161,9 сая төгрөгийн 10 зарлагын гүйлгээ мэдээлээгүй, дахин мэдээлүүлж зөрчлийг арилгалаа.

5,9 сая төгрөгний зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх талаар 2 заалт бүхий 2 зөвлөмж хүргүүллээ.

Үүнд:

5.3 Зөвлөмж

[1]Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

5.3.1 ХХОАТ-тай холбоотойасуудал

Илрүүлэлт:Нэр бүхий 65 алба хаагчдын 2022 оны цалингаас ХХОАТ-ийн жилийн эцсийн хөнгөлөлт 1522.5 мянган төгрөгийг дутуу эдлүүлсэн нь Хувь хүний орлогын албан татварын хуулийн 23.1.Албан татвар төлөгчийн энэ хуулийн 7.1.1, 7.1.2, 7.1.3, 7.1.4, 7.1.5, 7.1.7-д заасан орлогод ногдуулах жилийн албан татварт / 0- 6,0 сая төгрөгний орлогод 0,24 сая төгрөг /дараах хэмжээгээр албан татварын хөнгөлөлт эдлүүлнэ, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар 20.2.5-д дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянаж ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан баталгаажуулах"гэсэн заалтуудтай тус тус нийцээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж *:*Хавсралтад заагдсан нэр бүхий 65 алба хаагчдад 2023 оны 1-р дүгээр улиралд багтаан 1522,5 мянган төгрөгийн ХХОАТ-ийн хөнгөлөлтийг нөхөн эдлүүлэх

5.3.2 Төсвийн гүйцэтгэлийн зардлын тайлагналтай холбоотой

Илрүүлэлт:. Засгийн газрын 2022 оны 3 дугаар сарын 2-ны өдрийн 91 дүгээр тогтоолын 4 хавсралтад заасан Цахим хэрэглээний зардлаас бензин шатахуун болон материалын үнэ гаргасанньХангамжийн материалын зардлын төсвийг энэ онд бүгдийг бараа үйлчилгээний бусад зардал дансанд бүртгэж тайлагнасан нь Сангийн сайдын Зардлын эдийн засгийн ангилал батлах тухай 2021-10-29-ны 190 тоот тушаалтай нийцээгүй байна

Өгсөн зөвлөмж *:*Зардлын зүйл анги зөрчин батлагдсан төсвийг зориулалтын бус зүйлд зарцуулсан зөрчил дутагдлыг дахин давтан гаргахгүй байх

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН АЛДАА, ЗӨРЧЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс Зөвлөмж		Үүнээс залруулсан	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Засгийн газрын 2022 оны 3 дугаар сарын 2-ны өдрийн 91 дүгээр тогтоолын 4 хавсралтад заасан Цахим хэрэглээний зардалаас бензин шатахуун болон материалын үнэ гаргасан	1	4,421.6	1	4,421.6		
Нэр бүхий 65 алба хаагчдын 2022 оны цалингаас ХХОАТ-ийн жилийн эцсийн хөнгөлөлт 1522.5 мянган төгрөгийг дутуу эдлүүлсэн	1	1,522.5	1	1,522.5		
Цалингийн зардалаас дээш үнийн дүнтэй зарлагын 10 гүйлгээ байршуулаагүй	10.0	161,994.8			10	161995
Нийт зөрчлийн дүн	**12**	**167,939**	**2**	**5,944**	**10**	**161,995**

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Х.БОЛДБААТАР

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР: А.ЦЭЦЭГСҮРЭН

ТАЙЛАНГ БИЧСЭН:

АУДИТОР: Д.ХИШГЭЭ

Засгийн газрын 2022 оны 3 дугаар сарын 2-ны өдрийн 91 дүгээр тогтоолын 4 хавсралтад заасан Цахим хэрэглээний зардалаас бензин шатахуун болон материалын үнэ гаргасан	1	4,421.6	1	4,421.6		
Нэр бүхий 65 алба хаагчдын 2022 оны цалингаас ХХОАТ-ийн жилийн эцсийн хөнгөлөлт 1522.5 мянган төгрөгийг дутуу олгосон	1	1,522.5	1	1,522.5		
Цалингийн зардалаас дээш үнийн дүнтэй зарлагын 10 гүйлгээ байршуулаагүй	10.0	161,994.8			10	161995
Нийт зөрчлийн дүн	**12**	**167,939**	**2**	**5,944**	**10**	**161,995**

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Х.БОЛДБААТАР

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР: А.ЦЭЦЭГСҮРЭН

ТАЙЛАНГ БИЧСЭН:

АУДИТОР: Д.ХИШГЭЭ